

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 208/21
Luxemburg, den 23 november 2021

Dom i mål C-833/19 P
rådet/Hamas

Domstolen fastställer rådets rättsakter om att låta Hamas kvarstå i EU:s förteckning över terroristorganisationer

Tribunalen borde inte ha ogiltigförklarat beslutet att låta Hamas kvarstå i denna förteckning av det skälet att rådet inte genom undertecknande hade bestyrkt redogörelsen för de individuella skälen till dessa rättsakter

Inom ramen för en talan om ogiltigförklaring som väckts med stöd av artikel 263 FEUF ogiltigförklarade tribunalen, genom dom av den 4 september 2019, Hamas/rådet¹, fyra rättsakter som Europeiska unionens råd antagit under 2018², varigenom det beslutats att Hamas skulle kvarstå i den förteckning som bifogats gemensam ståndpunkt 2001/931/PESC. Hamas hade uppförts i denna förteckning som en organisation som deltog i terroristhandlingar, och hade därför fått sina penningmedel och ekonomiska resurser frysta. Tribunalen underkände sju av de åtta grunder som Hamas åberopade för att bestrida beslutet att uppföra organisationen i nyssnämnda förteckning, men ogiltigförklarade ändå de angripna rättsakterna i den del de avsåg Hamas av det skälet att rådet inte hade undertecknat redogörelsen för skälen till dessa rättsakter – då de förelåg i separata handlingar – och därmed inte hade bestyrkt denna redogörelse. Tribunalen hänvisade härvid till det krav på undertecknande som uppställs i artikel 297.2 första stycket FEUF och artikel 15 i rådets arbetsordning.³

Domstolens stora avdelning upphäver tribunalens dom av den 4 september 2019. Domstolen anser att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den fann att redogörelsen för skälen för att låta Hamas kvarstå i de förteckningar som bilagts de angripna rättsakterna borde ha undertecknats av rådets ordförande och generalsekreterare på samma sätt som själva rättsakterna, som innehöll en allmän motivering. Rådet hade dessutom antagit denna redogörelse samtidigt med nyssnämnda rättsakter, som redogörelsen var oupplösligen förbunden med, och Hamas har inte lyckats ifrågasätta dess äkthet.

Domstolens bedömning

¹ Dom av den 4 september 2019, Hamas/rådet ([T-308/18](#)).

² Rådets beslut (Gusp) 2018/475 av den 21 mars 2018 om uppdatering av förteckningen över personer, grupper och enheter som omfattas av artiklarna 2, 3 och 4 i gemensam ståndpunkt 2001/931/Gusp om tillämpning av särskilda åtgärder i syfte att bekämpa terrorism, och om upphävande av beslut (Gusp) 2017/1426 (EUT L 79, 2018, s. 26), rådets genomförandeförordning (EU) 2018/468 av den 21 mars 2018 om genomförande av artikel 2.3 i förordning (EG) nr 2580/2001 om särskilda restriktiva åtgärder mot vissa personer och enheter i syfte att bekämpa terrorism och om upphävande av genomförandeförordning (EU) 2017/1420 (EUT L 79, 2018, s. 7), rådets beslut (Gusp) 2018/1084 av den 30 juli 2018 om uppdatering av förteckningen över personer, grupper och enheter som omfattas av artiklarna 2, 3 och 4 i gemensam ståndpunkt 2001/931/Gusp om tillämpning av särskilda åtgärder i syfte att bekämpa terrorism, och om upphävande av beslut (Gusp) 2018/475 (EUT L 194, 2018, s. 144), rådets genomförandeförordning (EU) 2018/1071 av den 30 juli 2018 om genomförande av artikel 2.3 i förordning (EG) nr 2580/2001 om särskilda restriktiva åtgärder mot vissa personer och enheter i syfte att bekämpa terrorism och om upphävande av genomförandeförordning (EU) 2018/468 (EUT L 194, 2018, s. 23).

³ Artikel 15 i rådets arbetsordning, med rubriken "Undertecknande av akter", har följande lydelse: "Texten till sådana akter som antas av Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och texten till sådana akter som antas av rådet ska undertecknas av den ordförande som tjänstgör vid tidpunkten för antagandet och av generalsekreteraren. Generalsekreteraren får delegera sin undertecknanderätt till generaldirektörer vid generalsekretariatet." (Rådets beslut 2009/937/EU av den 1 december 2009 om antagande av rådets arbetsordning (EUT L 325, 2009, s. 35)).

Domstolen erinrar inledningsvis om att det framgår av domen i målet kommissionen mot BASF,⁴ som tribunalen grundat sig på i den överklagade domen, att en egenhändig underskrift av en rättsakt, bland annat av ordföranden för den institution som har antagit den, utgör ett sätt att bestyrka rättsakten, för att trygga rättssäkerheten genom att på de giltiga språken fastställa den text som institutionen antagit. Ett sådant bestyrkande gör det alltså möjligt att i händelse av tvist kontrollera de delgivna eller offentliggjorda texternas exakta överensstämmelse med den antagna texten och därmed med upphovsmannens vilja. I den domen erinrades det visserligen också om att själva beslutet och motiveringen utgör en odelbar helhet, men domstolen noterar emellertid att till skillnad från det beslut som var i fråga i det målet, undertecknades de omtvistade rättsakterna av ordföranden för den institution som antagit dem, det vill säga rådet, och dess generalsekreterare. Såsom dessa rättsakter offentliggjorts innehåller de dessutom en allmän motivering. Domstolen påpekar även att domen i målet kommissionen/BASF inte avsåg frågan huruvida motiveringen av en rättsakt i sin helhet ska bestyrkas genom en egenhändig underskrift när en del av denna motivering förekommer i en separat handling, utan den omständigheten att texten i det beslut som antagits inte överensstämde med texten i det beslut som offentliggjorts och delgivits. Mot bakgrund av dessa omständigheter finner domstolen att de överväganden som framgår av domen i målet kommissionen/BASF inte kan överföras på förevarande mål.

Domstolen erinrar vidare om att det följer av dess rättspraxis att rättsakter som medför restriktiva åtgärder, såsom de omtvistade rättsakterna, utmärker sig på så sätt att de kan betraktas både som rättsakter med allmän giltighet – då de riktar sig på ett allmänt och abstrakt sätt till en viss grupp mottagare – och som en rad individuella beslut i förhållande till de personer och enheter som förekommer i förteckningarna i bilagorna till dessa rättsakter. Det följer av bestämmelsen i artikel 297.2 första stycket FEUF att de omtvistade rättsakterna, vilka utgör icke-lagstiftningsakter som antagits i form av förordningar eller beslut som inte anger till vem eller vilka de riktar sig, ska undertecknas av rådets ordförande eftersom de kan likställas med rättsakter med allmän giltighet i den mening som avses i denna rättspraxis. I den mån de omtvistade rättsakterna kan likställas med en rad individuella beslut omfattas de däremot inte av något sådant krav på undertecknande, utan endast av den delgivningsskyldighet som följer av artikel 297.2 tredje stycket FEUF. Detsamma gäller den redogörelse för skälen som åtföljer de omtvistade rättsakterna, såsom denna delgivits Hamas, en redogörelse som inte ingår bland de delar av dessa rättsakter som har allmän giltighet utan tillhör den aspekt av dessa rättsakter som kan likställas med en rad individuella beslut. Rådets ordförande är således inte skyldig att utöver den rättsakt som innehåller den allmänna motiveringen av restriktiva åtgärder även underteckna redogörelsen för de individuella skälen avseende en sådan rättsakt. Det är tillräckligt att denna redogörelse vederbörligen bestyrkts på annat sätt.

Domstolen anser att samma tolkning gör sig gällande i fråga om artikel 15 i rådets arbetsordning. Eftersom denna artikel ska läsas mot bakgrund av relevanta fördragsbestämmelser kan den inte tolkas så, att den ålägger institutionens ordförande och generalsekreterare ett strängare krav på undertecknande än det som följer av artikel 297.2 första stycket FEUF. Domstolen understryker att en sådan formell skyldighet att underteckna en redogörelse för individuella skäl inte heller kan härledas ur den motiveringsskyldighet som föreskrivs i artikel 296 FEUF. De krav som följer av denna skyldighet ska inte förväxlas med de krav som avser bestyrkande av en unionsrättsakt, eftersom kontrollen av att denna formföreskrift iakttagits måste föregå varje annan kontroll av rättsakten i fråga. Domstolen slår följaktligen fast att överklagandet ska vinna bifall såvitt avser den första grunden och upphäver tribunalens dom.

Eftersom målet i enlighet med artikel 61 första stycket i domstolens stadga är färdigt för avgörande konstaterar domstolen slutligen att rådet inkommit med uppgifter som visar att rådets ordförande och generalsekreterare antagit redogörelsen för skälen samtidigt med de omtvistade rättsakterna – som signerats av rådets ordförande och generalsekreterare och som redogörelsen hänförde sig till – och att Hamas inte åberopat någon uppgift som kan ifrågasätta konstaterandet att den redogörelse för skälen som delgivits Hamas och den text som rådet antagit till fullo överensstämmer med varandra. Då Hamas inte med framgång har lyckats ifrågasätta äktheten av redogörelsen för skälen, finner domstolen att Hamas talan ska ogillas i sin helhet.

⁴ Dom av den 15 juni 1994, kommissionen/BASF m.fl. ([C-137/92 P](#)).

UPPLYSNING: En dom eller ett beslut som meddelats av tribunalen kan överklagas till domstolen. Ett överklagande är begränsat till rättsfrågor och hindrar i regel inte att tribunalens avgörande verkställs. Om överklagandet kan tas upp till prövning och är välgrundat, upphäver domstolen tribunalens avgörande. Domstolen kan slutligt avgöra målet om det är färdigt för avgörande. Om så inte är fallet återförvisar domstolen målet till tribunalen, som är bunden av det avgörande som domstolen meddelat med anledning av överklagandet.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127